

HARRY POTTER

A METODY RACIONALITY

Eliezer Yudkowsky

Contents

<i>Nově vzniká i #HPaMR jako audiokniha.</i>	2
---	---

Toto je kapitola ze 4. knihy fanfiction Harry Potter a Metody racionality. Tato kniha už je k dispozici celá a stejně jako všechny ostatní knihy ji můžete stáhnout na <https://archetypal.cz/HPaMR>. Seznam samostatných kapitol 4. knihy je [tady](#).

Jestli se vám [#HPaMR](#) líbí, budeme vděční za sdílení! Kniha i překlad jsou výtvorem nadšení a musí být k dispozici zdarma. Všechny ochranné známky náleží J. K. Rowlingové.

Nově vzniká i [#HPaMR](#) jako audiokniha.

Rianna Felthornová sešla ze schodů z hrubých kamenů a drsné malty, *Lumos* ji osvětlovalo vzdálenosti mezi nástěnnými světly; držela vztyčenou hůlku mezi mezerami od světla ke světlu.

Došla k prázdnému kamennému výklenku, provrtanému několika temnými otvory a osvětlenému pochodní starověkého stylu, která vzplála, když se přiblížila.

Ještě tu nikdo nebyl, a tak po několika dlouhých minutách nervózního postávání začala odříkávat zaklínadlo, aby něco přeměnila na pohovku dost velkou, aby si na ni dva lidé mohli sednout, možná i lehnout. Jednoduchá dřevěná židle by byla jednodušší, to by zvládla za patnáct vteřin, ale- no -

I když už pohovku plně přeměnila, profesor Snape stále nedorazil, a tak se posadila na levou stranu. V hrdle cítila prudké bušení. Tak nějak se teď, jak se to čekání protahovalo, cítila čím dál nervóznější.

Věděla, že tohle je naposledy.

Naposledy, než všechny tyhle vzpomínky zmizí a Rianna Felthornová zjistí, že je v tajemném výklenku a bude přemýšlet, co se to děje.

V něčem se to podobalo umírání.

Knihy tvrdily, že náležitě seslané Zapomnění člověku neublíží, lidé pořád zapomínají. Mají sny a pak se probudí, aniž by si je pamatovali. Zapomnění ani nezahrnovalo tolik diskontinuity, jen krátký pocit dezorientace; bylo to, jako kdyby vás rozptýlil hlasitý zvuk, vy jste ztratili nit myšlenek, a už ji nedokázali znovu najít. Tak to popisovaly knihy, a z toho důvodu to Ministerstvo kouzel schválilo k použití pro autorizované vládní účely.

Ale stejně, *tyhle myšlenky*, ty, které si právě teď myslela, brzo nebude mít vůbec nikdo. Když si představila budoucnost, nebyl v ní nikdo, kdo by dokončil ty myšlenky, které ještě sama nedokončila. I kdyby dokázala během další minuty všechny nedokončené myšlenky dotáhnout, stejně z nich nic nezbude. Není to přesně to, o čem byste přemýšleli, kdybyste v další minutě měli zemřít?

Ozval se zvuk tichých kroků...

Severus Snape se objevil ve výklenku.

Jeho oči putovaly k pohovce, kde seděla, a přes jeho tvář

přeběhl podivný výraz; podivný v tom, že nebyl ani sarkastický, ani vzteklý nebo chladný.

„Děkuji vám, slečno Felthornová,“ řekl Snape tiše, „to od vás bylo milé.“ Mistr lektvarů vytáhl hůlku a seslal obvyklá kouzla pro soukromí, pak k ní došel a ztěžka se vedle ní posadil na přeměněnou pohovku.

Její pulz teď byl zběsilý ze zcela jiného důvodu.

Pomaloučku se otočila, aby se podívala na profesora Snapea, a spatřila, že má hlavu opřenou o pohovku a oči zavřené. Nespál. Jeho tvář se zdála napjatá, neuvolněná, nesla bolest.

Věděla s náhlou jistotou, že je jediným člověkem, který toto vidí, protože si to potom nebude pamatovat; a že nikomu před ní nikdy nebylo dovoleno to spatřit.

Zběsilá konverzace, která Rianně právě proudila myslí, zněla zhruba takto: *Stačilo by se jen naklonit a políbit ho, tobě úplně, dokonale přeskočilo, má zavřené oči, vsadila bych se, že by mě nezastavil včas, vsadila bych se, že bude trvat roky, než někdo najde tvoje tělo -*

Ale profesor Snape hned otevřel oči (k jejímu vnitřnímu zklamání a zároveň úlevě) a řekl mnohem normálnější hlasem: „Váš plat, slečno Felthornová.“ Vylovil ze svého hábitu rubín, zpracován dle gringottských standardů, a podal směrem k ní. „Padesát fazet. Klidně si je přepočítejte.“

Natáhla třesoucí se ruku, doufala, že Snape ten rubín vtiskne do jejích prstů, pak by cítila dotek jeho živoucí kůže na své -

Ale Snape místo toho ruku trochu zvednul, upustil rubín do její ruky, a pak se v pohovce znovu zaklonil. „Budete si pamatovat, že jste to našla na podlaze v podzemí, které jste šla prozkoumat,“ řekl Snape. „A vzhledem k tomu, že tomu by nikdo kromě vás doopravdy neuvěřil, budete si pamatovat, že jste si myslela, že bude mnohem jednodušší, když ty peníze u Gringottů dáte do odděleného trezoru.“

Na chvíli se ozývalo jen tiché praskání pochodně.

„Proč –“ řekla Rianne Felthornová. *On ví, že si to nebudu pamatovat.* „Proč jste to *udělal*? Chci říct – chtěl jste vědět, kde zaútočí a o koho půjde, ale ne, jestli tam Grangerová bude. A vím, že s tím, jak obraceč času funguje, kdybyste chtěl Grangerovou přinutit, aby tam byla, nemohla bych vám říct, jestli se to už doopravdy stalo. Takže jsem si odvodila, že to *my* jsme jí řekli, kam jít. Bylo to tak, že?“

Snape přikývl, aniž by promluvil. Znovu zavřel oči.

„Ale,“ řekla Rianna, „nepochopila jsem, proč jste jí pomáhal. A teď – po tom, co jste Grangerové udělal ve Velké síni – tomu prostě nerozumím vůbec.“ Rianna se nikdy neměla za někoho obzvlášť milého. Kontroverzí ohledně Sluníčkové generálky si sotva všímala. Ale když došlo na *pomáhání* Grangerové v boji proti těm co šikanují... no, tak nějak to začala považovat za dobrý skutek a *sama sebe* zařadila na stranu dobra. A zjistila, že se jí to vlastně líbí. Bylo těžké to jen tak nechat zmizet. „Proč jste to udělal, pane profesore?“

Snape zavrtěl hlavou, tvář napjatou.

„Je to –“ řekla Rianna nejistě. „Chci říct – když tu jsme – nechtěl byste si o něčem promluvit?“ Bylo tu něco, co by chtěla říct ona, ale nedokázala přimět vlastní ústa, aby to

vyslovila.

„Jedna věc mě napadá,“ řekl Snape po chvíli. „Pokud vás to zajímá, slečno Felthornová.“

Jeho oči byly stále zavřené, takže nemohla jen přikývnout. Hlas se jí téměř zlomil, když se přinutila říct „Ano.“

„Ve vaší třídě je jeden kluk, kterému se líbíte, slečno Felthornová,“ řekl Snape zpoza zavřených očí. „Neřeknu jeho jméno. Ale sleduje vás pokaždé, když vás někde vidí a když si myslí, že se nedíváte. Sní o vás a chce, abyste mu patřila, ale nikdy vás ani nepožádal o polibek.“

Její srdce začínalo tlouct ještě prudčeji.

„Prosím řekněte mi upřímnou pravdu, slečno Felthornová. Co si o takovém klukovi myslíte?“

„No –“ řekla. Pletla se jí slova. „Myslím, že – ani nepožádat o jednu pusu – by bylo –“

Smutné.

Prostě příliš ubohé.

„Byla slabost,“ řekla třesoucím se hlasem.

„Souhlasím,“ řekl Snape. „Ale předpokládejme, že vám v něčem pomohl. Řekla byste, že mu dlužíte polibek, kdyby ho chtěl?“

Prudce se nadechla –

„Nebo byste si myslela,“ pokračoval Snape, oči stále zavřené, „že vás jen obtěžuje?“

Ta slova se do ní zabodla jako nůž, nemohla si pomoci a nahlas zalapala po dechu.

Snapeovy oči se prudce otevřely, jejich pohledy se přes pohovku potkaly.

Pak se mistr lektvarů začal smát tichým, smutným smíchem.

„Ne, nemyslím vás, slečno Felthornová!“ řekl Snape. „Ne vás! Vážně se tady bavíme o klukovi. O jednom, co s vámi chodí na lektvary.“

„Oh,“ řekla. Pokusila se vzpomenout, co že to Snape předtím řekl, cítila se teď dost nervózní z pomyšlení, že ji nějaký kluk tiše a nenápadně sleduje. „No, um, v tom případě, to vlastně je docela děsivý. Kdo to je?“

Mistr lektvarů zavrtěl hlavou. „Na tom nezáleží,“ řekl Snape. „Jen tak ze zvědavosti, co byste dělala, kdyby do vás ten kluk byl o několik let později stále zamilován?“

„Um,“ řekla, trochu zmateně, „to by bylo naprosto ubohý?“

Pochodeň ve výklenku tichounce zapraskala.

„Je to zvláštní,“ řekl Snape tiše. „Během života jsem měl dva mentory. Oba byli mimořádně všímaví, ale žádný z nich mi nikdy neřekl o věcech, kterých jsem si nevšímal. Je mi docela jasné, proč ten první neřekl nic, ale ten druhý...“ Snapeova tvář se napjala. „Předpokládám, že bych musel být naivní, abych se zeptal, proč něco neřekl.“

Ticho se natahovalo, zatímco Rianna se zběsile snažila přijít na něco, co by mohla říct.

„Je to zvláštní věc,“ řekl Snape, stále tichým hlasem, „ohlédnout se o pouhých třicet dva let a přemýšlet, jak může být váš život neopravitelně zničen. Bylo o tom rozhodnuto, když Moudrý klobouk zvolal ‚Zmijozel‘? To nezní spravedlivě, neměl jsem žádnou volbu; Moudrý klobouk promluvil hned, jak se dotkl mé hlavy. Ale nemůžu tvrdit, že by nezvolil správně. Nikdy mi nešlo o vědomosti pro vědomosti samotné. Nebyl jsem loajální k té jediné spřátelené osobě. Ani dřív, ani teď jsem se neodával spravedlivému rozhořčení. Odvaha? Riskovat život, který už byl zničen, není žádná statečnost. Vždycky mě ovládaly menší obavy a nikdy jsem nesešel z cest, kterými jsem krácel, kvůli těm obavám. Ne, Moudrý klobouk mě nikdy nemohl zařadit do její koleje. Možná už tehdy bylo rozhodnuto o mé konečné ztrátě. Je to tedy spravedlivé, i když měl Moudrý klobouk pravdu? Je spravedlivé, aby některé děti měli více odvahy než jiné, a na základě toho byl lidský život souzen?“

Rianně Felthornové začínalo docházet, že nemá nejmenší tušení, kým její učitel lektvarů uvnitř je, a bohužel jí všechny tyhle temné skryté hloubky zrovna nepomáhaly s jejím problémem.

„Ale ne,“ řekl Snape. „Vím, kdy se to naposledy pokazilo. Mohl bych ukázat přesně na ten den a hodinu, kdy jsem přišel o poslední šanci. Slečno Felthornová, nabídl vám Moudrý klobouk Havraspár?“

„A- ano,“ řekla bezmyšlenkovitě.

„Byla jste někdy dobrá v řešení hádanek?“

„Ano,“ řekla znovu, protože ať už chtěl profesor Snape říct cokoli, neslyšela by to, kdyby řekla *ne*.

„Já jsem na hádanky nepoužitelný,“ řekl Snape vzdáleným hlasem. „Jednou mi byla dána hádanka k rozřešení, a já nepochopil ani tu nejjednodušší část, dokud nebylo příliš pozdě. Ani mi nedošlo, že ta hádanka je pro mě, dokud nebylo příliš pozdě. Myslel jsem si, že jsem ji jen náhodou zaslechl, i když jsem to byl já, kdo byl zaslechnut. Takže jsem svou hádanku prodal někomu jinému, a trosky mého života odpluly mimo dosah záchrany.“ Snapeův hlas byl stále vzdálený, zněl víc abstraktně než smutně. „A dokonce ani teď nerozumím ničemu z té důležitosti. Povězte mi, slečno Felthornová, předpokládejme, že muž s nožem zakopne o nemluvně a probodne se. Řekla byste, že to dítě mělo,“ Snapeův hlas klesl, jako kdyby napodoboval někoho s hlubším hlasem, „SÍLU JEJ PORAZIT?“

„Uhm... ne?“ řekla váhavě.

„Co tedy podle vás znamená mít sílu někoho porazit?“

Rianna se nad tou hádankou zamyslela. (Přála si, a ne poprvé v životě, aby si tehdy vybrala Havraspár a věčné zatracení v očích rodičů; ale Nebelvír jí Moudrý klobouk nikdy nenabídl.) „No...“ řekla Rianna. Měla problém své myšlenky zformulovat. „To znamená, že máte tu *sílu*, ale *nemusíte* to udělat. Znamená to, že byste to mohl udělat, kdybyste to zkusil -“

„Volba,“ řekl mistr lektvarů, stále tím vzdáleným hlasem, jako kdyby vůbec nemluvil s ní. „Bude zde volba. To ta hádanka naznačuje. A ta volba už není daným závěrem pro toho, kdo to řeší, protože ta hádanka neříká *bude poražen*, ale jen *sílu jej porazit*. Jak by dospělý muž mohl označit dítě za sobě rovné?“

„Cože?“ řekla Rianna. Tomu nerozuměla vůbec.

„Označit dítě je jednoduché. Jakákoli silná temná kletba by způsobila trvalou jizvu. Ale to se dá udělat jakémukoliv dítěti. Jak ale označit to dítě jako vám *rovného*?“

Odpověděla tím prvním, co jí přišlo na mysl. „Pokud byste podepsal zasnubní smlouvu, to by znamenalo, že si jednou budete rovní, až vyroste a vezmete se.“

„To...“ řekl Snape. „To pravděpodobně není ono, slečno Felthornová, ale děkuji vám, že jste to zkusila.“ Ty dlouhé, štíhlé prsty, vypilované mícháním lektvarů, s nepředstavitelně jemným citem, se natáhly a promnulý skráně u mužova čele. „Je toho dost, aby mě to dohnalo k šílenství, tolik závisí na tak nejasných slovech. Síla, kterou nezná... *musí* to být víc, než jen nějaké neznámé kouzlo. Ne něco, co by *on* získal jednoduše studiem a trénováním. Nějaký vrozený talent? Nikdo se nemůže naučit, jak být metamorfomágem... a stejně to stěží vypadá jako síla, kterou *on* nezná. Stejně tak nechápu, jak by *oba* z nich mohli zničit všechno až na zbytek toho druhého; chápu, jak by to mohlo jít jedním směrem, ale ne tím druhým...“ Mistr lektvarů si povzdechl. „A nic z toho vám nedává smysl, že, slečno Felthornová? Slova nic neznamenaají. Jsou to stíny. To v jejím *tónu* byl smysl a to je něco, co jsem nikdy nebyl schopný...“

Snapeův hlas se vytratil, zatímco na něj Rianna zírala.

„Věštba?“ Rianna vykvikla. „Vy jste slyšel věštbu?“ Přihlásila se na jasnovidectví a pár měsíců na něj chodila, než se z něj znechuceně odhlásila, a asi tak věděla, jak to funguje.

„Zkusím ještě jednu, poslední věc,“ řekl Snape. „Něco, co jsem ještě nezkusil. Slečno Felthornová, poslouvejte *zvuk*

mého hlasu, *způsob*, jakým to řeknu, ne slova samotná, a řekněte mi, co si myslíte, že to znamená. Mohla byste to udělat? Dobře,“ řekl Snape, když poslušně přikývla, i když si nebyla jistá, co se po ní chce.

A Severus Snape nabral dech a zarecitoval: **“NEBOŤ TYTO DVĚ ODLIŠNÉ DOUŠE NEMOHOU EXISTOVAT VE STEJNÉM SÉTĚ.”**

Zamrazilo ji z toho, o to hůř, že věděla, že ta dutá slova měla být napodobením skutečného proroctví. Znepokojeně vyhrkla první věc, která ji napadla, což mohlo být ovlivněno její současnou společností. „Ty dvě ingredience nemohou existovat v tom samém kotlíku?“

„Ale proč, slečno Felthornová? Jaký je smysl takového prohlášení? Co nám to doopravdy říká?“

„Ah...“ zkusila to, „pokud se ty dvě ingredience smíchají, vzplanou a roztaví kotlík?“

Snapeova tvář se ani v nejmenším nezměnila.

„Možná,“ řekl Snape nakonec, když v příšerném tichu seděli na pohovce po dobu, která působila jako minuty. „To by vysvětlovalo slovo *nemohou*. Děkuji vám, slečno Felthornová. Opět jste byla velmi nápomocná.“

„Já –“ řekla, „jsem ráda, že –“ a slova se jí zasekla v hrdle. Mistr lektvarů jí s definitivním tónem hlasu poděkoval, a jí bylo jasné, že čas Rianny Felthornové, která si tyto okamžiky pamatuje, se blíží ke konci. „Přeju si, abych tohle nemusela zapomenout, pane profesore!“

Mistr lektvarů se zvedl z pohovky, váha jeho přítomnosti

zmizela z její blízkosti. Otočil se, vytáhl z hábitu hůlku a namířil ji na ni.

„Počkejte,“ řekla. „Ještě předtím –“

Tak nějak bylo neuvěřitelně těžké učinit první krok z fantazie do reality, z představy do činu. I když to byl jen jeden krok a nikdy nepůjde dál. Bylo to jako vzdálenost mezi dvěma horami.

Moudrý klobouk jí nikdy nenabídl Nebelvír...

...je fér, že podle toho bude posuzován lidský život?

Pokud to nedokážeš říct teď, když si nic z toho později ani nebudeš pamatovat – když nic z tohoto okamžiku nebude pokračovat, jako bys zemřela – kdy bys to tedy komukoli dokázala říct?

„Mohla bych dostat polibek?“ řekla Rianna Felthornová.

Snapeovy černé oči jí studovaly tak intenzivně, až se jí zčervenání rozšířilo až na hrud', a přemýšlela, jestli mu náhodou není naprosto jasné, že i tak je zbabělá, a polibek není to, co by doopravdy chtěla.

„Proč ne,“ řekl mistr lektvarů tiše, sklonil hlavu nad pohovku a políbil ji.

Vůbec to nebylo takové, jak si to představovala. V jejích fantaziích byly Snapeovy polibky vášnivé, vynucené, ale tohle bylo – popravdě spíš *rozpačité*. Snapeovy rty se na ty její tlačily až příliš, až jí tlačily na zuby, ten úhel nebyl vhodný a jejich nosy se tak nějak srážely a jeho rty byly příliš *napjaté* a –

Až když se mistr lektvarů znovu narovnal a znovu pozdvihl hůlku, jí to došlo.

„Nebyl to –“ řekla udiveně a vzhledla k němu. „Nebyl to – to byl – váš první –“

Rianna Felthornová zamrkala na kamenný výklenek, který objevila. Stále držela ten překrásný rubín, který našla vrytý do hlíny v koutě. Bylo to neuvěřitelné bohatství a netušila, proč při pohledu na ten rubín cítí takový smutek, jako by zapomněla, něco, co jí bylo drahocenné.

[<< 75. Konec sebe-aktualizace, Odpovědnost - Něčeho dosáhnout](#)

[77. Dohry: Sebeaktualizace - Fénixova cena, klobouk a plášť >>](#)

Tato kniha už je k dispozici celá, ale odkazy na samostatné kapitoly najdete na stránce <https://archetypal.cz/2018/hpamr-kniha-ctvrta/>.

Nejnovější verze všech knih #HPaMR ke stažení najdete na stránce <https://archetypal.cz/HPaMR>